

УВОДНИ ДУМИ
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Сп. „Етически изследвания“
editor@jesbg.com

EDITORIAL
EDITORIAL BOARD
Ethical Studies

В първата книжка за 2026 година на списание „Етически изследвания“ предлагаме на вниманието на читателите пет авторски научни публикации, две от които на английски и три на български език. Всички те са обединени от общото проблемно поле, което се открива при действието и въздействието на морала в структурите на различните социални институции. Вследствие на това произтича и задачата на етиката да анализира и разкрие многообразните форми и последствия от подобно въздействие.

В броя са разгледани няколко основни направления на взаимовръзката етика–институции. Първото от тях е свързано със сякаш непрекъснато генериращата морални дилеми и проблеми сфера на здравеопазването. Тук представяме откриващата статия на доц. Мартин Мирчев и доц. Александър Стойчев от Медицинския университет във Варна. С поглед отвътре към проблематиката те анализират ролята и значението на принципа на справедливостта в перспективата на общественото здравеопазване и достъпа до здравни грижи, както и възможните причини за здравните неравенства днес. Като продължение на тази тема, но от малко по-специфициран ъгъл, д-р Маргарита Габровска разглежда парадоксите в детското здравеопазване в България. В рамките на етиката на грижата и въз основа на анализа на два казуса от практиката се изследва институционалното незнание не просто като административен, а като морален дефицит, свързан с една форма на епистемологична безотговорност.

Ролята на семейството като институция е теоретично разработена в статията на д-р Илия Тодоров. В перспективата на задочния дебат между Делъоз и Гатари, от една страна, и Фройд – от друга, авторът проследява и анализира взаимовръзките семейство-общество-природа, опитвайки се да „ревитализира“ Фройдовите аргументи в съвременен контекст.

Проблемът за бедността и етическите аспекти на справянето с нея в съвременните общества и институции е централен за статията на нигерийския философ Майкъл Айна. Авторът разглежда етиката на бедността през призмата на ситуационизма във философията на морала, като защитава един интегративен подход към моралната отговорност в контекста на справянето с бедността, търсещ съчетаването на ситуационизма с нормативни морални принципи.

Накрая темата за ролята на религията като институция и нейната връзка с философията на морала е разгледана в контекста на африканската философия и традиционна култура в статията на друг нигерийски философ Олусола Асаджу. По-специално, чрез анализ на основните понятия в теоцентричната морална традиция и философия на йоруба, той прави опит да демонстрира значимостта на тяхната етична концептуална рамка за съвременните теоретични дебати.

Книжката завършва с нашата традиционна рубрика за отзиви и рецензии на нови книги в областта на етиката. Този път проф. д-р Цветан Давидков представя книгата „Норми и нюанси“ от българския етик проф. Даниела Сотирова. В ревюто читателите ще могат да се запознаят с основните моменти в публикувания през изминалата година труд, с което се надяваме да насочим и техния интерес към него.

Гл. ас. д-р Иван Миков

Отговорен редактор

Сп. „Етически изследвания“